

Койнаш Т.А., ст. гр. ЕФфк-15-м
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Єрмошкіна О. В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ НАДІЙНІСТЮ ТА ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Банки є рушійною силою економічної системи держави, адже саме вони за допомогою фінансових інструментів здатні впливати на стабільність економічної ситуації в країні. Тому, особливо актуальною є проблема забезпечення фінансової надійності та ліквідності банку. Неліквідний банк не може виконувати свої функції і проводити операції з обслуговування клієнтів, його рейтинг знижується, банк втрачає потенційний прибуток. Надлишкова ліквідність є результатом негативного управління банком і говорить про неспроможність менеджменту банку ефективно розпоряджатися залученими ресурсами, це призводить до зниження рентабельності банківської діяльності й навіть може привести до збитковості банку. Тому вирішення проблем ліквідності повинно мати найвищий пріоритет в роботі банку, а формування та використання адекватного інструментарію управління ліквідністю банку – першочергове завдання, що і визначає актуальність дослідження.

Управління ліквідністю банку досліджували такі науковці, як О.І. Лаврушин, В.І. Міщенко, В.М. Шелудько та ін. Незважаючи на суттєві наукові результати, натепер відсутні єдині методичні підходи до управління ліквідністю банків, особливо у контексті забезпечення довготривалої фінансової стійкості банків.

Метою представленого дослідження є критичний аналіз методичних аспектів управління ліквідністю банків, як складової забезпечення довготривалої фінансової стійкості банку та його сталого динамічного розвитку.

При управлінні ліквідністю необхідно враховувати такі особливості: наявність різних підходів до визначення ліквідності, що призводить до

виникнення значної кількості методів її оцінки; тісний взаємозв'язок між ліквідністю і доходністю.

Управління банківською ліквідністю варто розглядати як складний багатоетапний та безперервний процес, що є сукупністю підходів і методів, за допомогою яких здійснюють діагностику та планування ліквідності (через аналіз та коригування внутрішніх чинників) і тому досягається оптимальне співвідношення між активами та зобов'язаннями за обсягами, термінами та валютами, що дає змогу банкам обмежити рівень ризику незбалансованої ліквідності та досягти максимізації прибутковості за умов обов'язкового дотримання її нормативів. Без якісного управління банк не зможе надавати послуги щодо обслуговування фізичних і юридичних осіб, здійснювати кредитну-інвестиційну діяльність, тому вирішення проблем підтримки ліквідності повинно мати найвищий пріоритет у роботі менеджменту банку.

Складовими фінансової стійкості є капітальна стійкість, ліквідність, прибутковість та ризик. Управління ліквідністю, спрямоване на забезпечення фінансової стійкості, повинно розглядатись як багатоетапний процес забезпечення збалансованості активів та пасивів банку, що підтримує капітальну стійкість банку, яка також є невід'ємною частиною стійкості банку. З цього можемо зробити висновок, що управління ліквідністю банку забезпечує підтримання на належному рівні усіх складових фінансової стійкості, а отже, є її невід'ємною частиною.

Відповідно, у процесі управління ліквідністю необхідно сформувати такий набір методів, підходів, інструментів та процедур, які з одного боку будуть забезпечувати формування такої структури активів та пасивів банку, які можна буде оперативно регулювати за термінами обігу, методами обчислення процентних ставок, якістю, тощо. З іншого боку управління повинно бути спрямоване на забезпечення не тільки ліквідності та надійності банку, а й на формування й реалізацію внутрішнього потенціалу банку щодо довготривалого стійкого розвитку та діяльності на ринку фінансових послуг.